

Nieuwsbrief

Januari 2013

GEEN INDEXATIE OP 1 JANUARI 2013

Pensioenen niet omhoog... maar ook niet omlaag

Een tegenvaller voor alle deelnemers en gepensioneerden van de pensioenregeling van SNS REAAL: voor het tweede jaar op rij zijn de pensioenen op 1 januari niet aangepast aan de inflatie (indexatie). Gelukkig is er ook een opsteker: terwijl veel andere pensioenfondsden de pensioenen in april 2013 moeten verlagen, is korten bij ons pensioenfonds niet aan de orde.

Waarom geen indexatie?

Jaarlijks beslist het pensioenfondsbestuur of de pensioenen kunnen worden verhoogd en zo ja, hoeveel. Dit is afhankelijk van hoe het pensioenfonds er financieel voorstaat en, vooral, of het eigen vermogen vóór en ná indexatie groot genoeg is om tegenvallers te kunnen opvangen. In vaktermen: de 'dekkingsgraad'. Bij de besluitvorming maakt het bestuur gebruik van de indexatieregels van ons pensioenfonds. Daarin is vastgelegd dat indexatie pas mogelijk is bij een dekkingsgraad van minimaal 115%. Op 31 oktober 2012 (de peildatum voor het indexatiebesluit) stond de teller op 114,4%; net te laag dus voor het toekennen van (gedeeltelijke) indexatie. Daarnaast spelen er actuele ontwikkelingen die de dekkingsgraad onder druk zetten. Zo moet ons pensioenfonds per 31 december 2012 meer geld reserveren omdat we allemaal langer leven en worden in 2013 ook waarschijnlijk de wettelijke regels voor de berekening van het eigen vermogen aangescherpt. Bovendien zijn de economische vooruitzichten nog steeds zeer onzeker. Alles bij elkaar opgeteld, heeft het bestuur besloten de pen-

sioenen per 1 januari 2013 niet te verhogen. Daar staat als belangrijke 'plus' tegenover dat ons pensioenfonds met een dekkingsgraad van bijna 115% ruimschoots voldoet aan het wettelijk vereiste minimum (105%) en de pensioenen dus niet zoals veel andere pensioenfondsden in april hoeft te verlagen.

Voor wie geldt het indexatiebesluit?

Voor alle deelnemers en gepensioneerden van de huidige pensioenregeling van SNS REAAL. In ons pensioenfonds zitten daarnaast nog groepen met oude pensioenregelingen, zoals de (oud)deelnemers van Nederlandse Spaarbankbond en NOG, voor wie een indexatiereserve bestaat, en (oud)deelnemers met onvoorwaardelijke indexatierechten. Hun pensioenen zijn op 1 januari 2013 wel verhoogd.

Waar vind ik meer informatie?

Eind januari ontvangt u een brief waarin het indexatiebesluit wordt uitgelegd. U kunt er ook meer over lezen op www.pensioenfondssnsreaal.nl > Actualiteiten.

U vindt in deze nieuwsbrief informatie over

1 Pensioenen op 1 januari 2013 niet omhoog 2 Kennismakingsinterview met nieuwe bestuursvoorzitter mr. Han Thoman 5 De pensioenvraagbaak 6 Rondetafelgesprek met Jong! SNS REAAL 7 Michel Kuiters van Cardano over risicomanagementbeleid 8 Raad van Deelnemers 8 Wist u dat...? 9 Column Ronald Latenstein 10 Pensioenactualiteiten

Van de redactie

Het nieuwe jaar is al weer een paar weken oud. Graag willen wij u alsnog het allerbeste toewensen, privé en op het werk. Voor de deelnemers en gepensioneerden van de huidige pensioenregeling van SNS REAAL is 2013 helaas met een financiële tegenvaller begonnen: het pensioenfondsbestuur heeft besloten de pensioenen op 1 januari niet te verhogen. In deze nieuwsbrief leest u waarom. Ook maakt u in dit nummer uitgebreid kennis met mr. Han Thoman, onze nieuwe, onafhankelijke bestuursvoorzitter. Verder staan we stil bij de zorgen van veel jongere deelnemers over de toekomst van hun pensioen en leest u in een interview met extern adviesbureau Cardano meer over het risicomanagementbeleid van ons pensioenfonds. Graag tot de volgende keer!

E-mail alerts: het laatste nieuws in uw mailbox

De website van Pensioenfonds SNS REAAL wordt regelmatig 'ververst' met nieuwe berichten. Wilt u op de hoogte blijven van het allerlaatste nieuws? Ga dan naar www.pensioenfondssnsreaal.nl en vul op de homepage uw e-mailadres in. U ontvangt dan automatisch een e-mail alert als de website is veranderd!

NIEUWE BESTUURSVOORZITTER MR. HAN THOMAN:

'Een individu kan een pensioenfonds nooit verslaan'

(Stoom)treinen en pensioen. Dat zijn de twee passies van mr. Han Thoman, de nieuwe, onafhankelijke bestuursvoorzitter van ons pensioenfonds. In september volgde hij drs. Dick de Beus op, die afscheid heeft genomen om van zijn pensioen te gaan genieten. Wie is Han Thoman? Een kennismakinggesprek.

mr. Han Thoman

Pensioen is de rode draad in uw loopbaan. Hoe is dat zo gekomen?

'De kiem ligt in de jaren zeventig en tachtig. In die tijd vulde ik, eerst bij Twijnstra Gudde en daarna bij DSM, een managementfunctie op P&O-gebied. In die functie had ik als onderdeel van het arbeidsvoorwaardenbeleid en het CAO-overleg ook te maken met pensioen; zij het van enige afstand. Dat veranderde toen ik in 1992 het aanbod kreeg om directeur te worden van het pensioenfonds van DSM. Opeens zat ik er middenin. Mijn eerste reactie was: 'Wat is er misgegaan met mijn carrière? Wat heb ik fout gedaan?' Ik verwachtte in een wereld van saaie, grijze muizen terecht te komen. Een vooroordeel waar niets van klopte, ontdekte ik al snel. Nergens is zoveel dynamiek als in de pensioensector. Het is een bijzondere wereld, met continu nieuwe vraagstukken

en lid van de Toezichtcommissie van bedrijfstakpensioenfonds PME (metalelektro). Toen ik in mei 2012 afscheid nam als bestuursvoorzitter van Pensioenfonds Stork, na het pensioenfonds te hebben begeleid bij de overgang naar PME, viel er een plek in mijn 'portefeuille' open en werd ik benaderd voor het voorzitterschap van Pensioenfonds SNS REAAL. Ik kende het pensioenfonds nog niet of nauwelijks, dus heb ik me eerst grondig georiënteerd. Daaruit bleek dat het fonds niet alleen z'n zaakjes op orde heeft, maar ook in een spannende ontwikkelingsfase zit vanwege de strategische heroriëntatie van SNS REAAL en de mogelijke impact hiervan op de positie en toekomst van het pensioenfonds. Complexe vraagstukken, waarbij ik het bestuur graag wil ondersteunen. Als onafhankelijk voorzitter heb ik weliswaar geen stemrecht, maar wel degelijk beleidsmatige inbreng.'

Pensioenfonds SNS REAAL levert een meer dan bovengemiddelde kwaliteit tegen een zeer verantwoord kostenniveau

en uitdagingen. Na twintig jaar, waarin ik de pensioensector van alle kanten heb leren kennen, ben ik er nog steeds niet op uitgekeken. Ik put er ook veel voldoening uit om op m'n 67ste mijn kennis en ervaring te kunnen delen, toegevoegde waarde te kunnen leveren en, zeker niet onbelangrijk, mijn hersens scherp te houden. Daarbij heb ik ook een persoonlijke 'missie'. Nederland heeft het beste pensioenstelsel van de wereld, met als pijlers collectiviteit en solidariteit. Onder het mom van 'hervormen' wordt er van diverse kanten aan die poten gezaagd, met als inzet individualisering van de pensioenen. Een uiterst zorgwekkende ontwikkeling, vind ik. Daarom grijp ik elke gelegenheid aan om te benadrukken dat we onze collectiviteit en solidariteit moeten koesteren in plaats van overboord zetten. Een individu kan een pensioenfonds nooit verslaan!

Waarom heeft u voor het voorzitterschap van Pensioenfonds SNS REAAL gekozen?

'Bij de functies die ik aanneem, streef ik naar een evenwichtige spreiding; zowel in taken (bestuurlijk en toezichhoudend) als type pensioenfonds. Zo ben ik bestuursvoorzitter van Pensioenfonds Grolsch (ondernemingspensioenfonds), lid van de Beleidscommissie Pensioenen van de Stichting Pensioenfonds Medisch Specialisten (beroepspensioenfonds)

Hoe heeft u het pensioenfonds bij uw aantreden aangetroffen?

'In goede staat. En dat verdient een compliment voor mijn voorganger Dick de Beus. Het fonds wordt geleid door een toegewijd en deskundig bestuur, ondersteund door een adequaat, professioneel en efficiënt werkend pensioenbureau. Ook in kostenstructuur steekt Pensioenfonds SNS REAAL met kop en schouders uit boven de markt. Het levert een meer dan bovengemiddelde kwaliteit tegen een zeer verantwoord kostenniveau. En nóg een belangrijk punt om te melden: er is een buitengewoon strakke en goede governancestructuur, waarbij de zelfstandigheid van het pensioenfonds, inclusief het beheer van de pensioengelden, volledig is gewaarborgd.'

Uw 'wittebroodsweken' zijn inmiddels achter de rug. Waar liggen naar uw mening de belangrijkste aandachtspunten voor het pensioenfondsbestuur?

'Bovenaan mijn lijstje staat heldere communicatie. We moeten ons tot het uiterste inspannen, mede gelet op de spannende tijden voor SNS REAAL, om aan onze deelnemers en gepensioneerden uit te leggen hoe we er voorstaan, wat er op ons afkomt en welke koers we volgen. Ook moeten we als bestuur op een transparante manier verantwoording afleggen over onze beleidsbesluiten en in alle uitingen vertellen wat we

hebben gedaan, waarom én wat en waarom niet. Een derde aandachtspunt is de voortzetting van het prudente beleggingsbeleid. Het is en blijft een uitdaging om een scherp oog te houden voor de risico's en tegelijk een goed rendement te behalen.'

Voor de tweede keer op rij zijn de pensioenen niet verhoogd. Was dit voor het bestuur een moeilijk besluit?

'Niet moeilijk, maar wel vervelend. We waren natuurlijk veel liever met een andere boodschap gekomen, zeker nu de koopkracht door alle overheidsmaatregelen al onder druk staat. We hebben er als bestuur uitvoerig over gesproken en de argumenten gewikt en gewogen. De feiten waren zonneklaar. Onze huidige dekkingsgraad (circa 115%) is weliswaar bevredigend, maar tegelijk ook kwetsbaar. Er hoeft maar iets te gebeuren en we doen weer een stap terug. Bovendien moeten we in ons financieel beleid rekening houden met de langere levensverwachting, wat een extra 'aanval' betekent op de dekkingsgraad. Alles bij elkaar opgeteld, was het

Nederland heeft het beste pensioenstelsel van de wereld, met als pijlers collectiviteit en solidariteit

onverantwoord om indexatie toe te passen. Tegenover deze 'min' staat echter ook een 'plus': een groot aantal pensioenfonds in Nederland staat er financieel zo slecht voor dat de pensioenen moeten worden verlaagd. Bij Pensioenfonds SNS REAAL is korten niet aan de orde!

Tot slot: veel jongeren, ook bij SNS REAAL, maken zich zorgen over hun pensioen. Welke boodschap heeft u voor hen?

'De signalen van Jong! SNS REAAL zijn luid en duidelijk bij het bestuur overgekomen. We nemen ze zeer serieus en voelen ons er door aangespoord om nóg meer dan we al deden stil te staan bij de belangen van onze jeugdige deelnemers. Oók in de communicatie. Wat hun pensioen betreft: er is geen enkele reden om zich daar extra zorgen over te maken. Bij Pensioenfonds SNS REAAL wordt de jaarlijkse pensioen-

Paspoort

Naam: mr. Han Thoman
Leeftijd: 67 jaar
Woonplaats: Mheer (Limburg)
Privé: getrouwd, twee kinderen, één kleinzoon
Hobby's: hoofdconductor Zuid-Limburgse Stoomtrein Maatschappij, modelspoorbaan (Märklin), wintersport, tennissen, golfen

Loopbaan:

Han Thoman heeft een lange staat van dienst in de Nederlandse pensioenwereld. Tot zijn pensionering in 2005 was hij onder meer directeur van de pensioenfondsen van DSM en KLM. Ook was hij vanaf 1992 bestuurslid en van 2001 tot en met 2005 voorzitter van Opf, de koepel van ondernemingspensioenfonds. Verder was hij actief in diverse overlegorganen, waaronder de Werkgroep Pensioenen van de Stichting van de Arbeid en de Bankraad van De Nederlandsche Bank. Na 2005 vervulde Thoman verschillende bestuurlijke en toezichthoudende functies in de pensioensector. Zo was hij voorzitter van de Visitatiecommissie bij Pensioenfonds ING en bestuursvoorzitter van Pensioenfonds Stork. Op dit moment is Han Thoman onder meer bestuursvoorzitter van Pensioenfonds Grolsch, lid van de Toezichtcommissie PME en, sinds september 2012, bestuursvoorzitter van Pensioenfonds SNS REAAL. Daarnaast is hij werkzaam als zelfstandig adviseur voor pensioenfonds en andere financiële instellingen.

premie niet, zoals zij vrezden, 'opgegeten' door de gepensioneerden of gebruikt voor de financiering van indexatie, maar volledig aangewend voor de opbouw van hun eigen pensioen.'

SNS REAAL zit momenteel in zwaar weer. Wat betekent dit voor ons pensioenfonds?

Pensioenfonds SNS REAAL is een zelfstandige stichting met een eigen bestuur. Alle pensioengelden zijn in deze stichting ondergebracht. De financiële positie van de werkgever heeft hierop geen invloed. SNS REAAL kan ook geen geld aan het pensioenfonds onttrekken om de eigen financiële positie te versterken.

Premie voldoende voor pensioenopbouw

Jaarlijks wordt pensioenpremie betaald voor de nieuwe pensioenopbouw van de werknemers van SNS REAAL. Deze jaarpremie staat vast (20,85% van de loonsom) en wordt eens in de vijf jaar afgesproken door de werkgever met de vakbonden. De werkgever is verplicht de premie op tijd te betalen. Het pensioenfondsbestuur houdt dit scherp in de gaten. Ook toetst het bestuur elk jaar of de premie voldoende is om de pensioenen volledig te kunnen opbouwen. Voor 2013 is dit opnieuw het geval. De huidige CAO-afspraken over de pensioenpremie gelden tot en met 31 december 2014. Wat er daarna met de premie gebeurt, is afhankelijk van het CAO-overleg tussen de werkgever en de vakorganisaties. Hierover is nog niets bekend. In de extreme situatie dat de werkgever geen premie meer wil of kan betalen, stopt de nieuwe pensioenopbouw.

Genoeg geld om de pensioenen uit te keren

Pensioenfondsen moeten voldoende vermogen hebben om de opgebouwde en ingegane pensioenen onder alle omstandigheden te kunnen uitkeren. Dit is wettelijk verplicht. Maatstafhiervoor is een 'dekkingsgraad' van minimaal 105%. Pensioenfonds SNS REAAL had eind oktober 2012 een dekkingsgraad van bijna 115%, ruim boven de wettelijk vereiste minimumgrens. Als de werkgever zou stoppen met het regelen van een pensioen voor de werknemers, is er dus genoeg geld voor de pensioenuitkeringen. Voorwaarde is wel dat de dekkingsgraad boven de 105% blijft.

Wilt u op de hoogte blijven van de ontwikkeling van de financiële positie van Pensioenfonds SNS REAAL? Op www.pensioenfondssnsreaal.nl > Actualiteiten vindt u elk kwartaal de actuele stand van de dekkingsgraad.

De feiten op een rij

Veel jonge werknemers in ons land maken zich zorgen over de toekomst van hun pensioen. Ook bij SNS REAAL, zo bleek uit het rondetafelgesprek met Jong! SNS REAAL (zie het artikel hiernaast). Ons pensioenfonds is echter niet te vergelijken met andere pensioenfondsen. Jong & oud: de feiten op een rij.

Hoe zit onze pensioenregeling in elkaar?

De pensioenregeling van SNS REAAL is een uitkeringsovereenkomst in de vorm van een voorwaardelijke middelloonregeling. Elke deelnemer bouwt jaarlijks pensioen op over het salaris in dat jaar. De premie wordt op dit moment voor ongeveer 80% betaald door de werkgever en voor zo'n 20% door de deelnemer zelf. Op de pensioendatum gaat het pensioen in; de uitkering is gebaseerd op het salaris dat tijdens het dienstverband bij SNS REAAL gemiddeld is verdiend. De pensioenregeling is 'voorwaardelijk', omdat de pensioenopbouw afhankelijk is van de toereikendheid van de premie en de hoogte van de pensioenuitkering afhankelijk is van de financiële positie van Pensioenfonds SNS REAAL. Als de premie in een jaar niet voldoende is voor volledige pensioenopbouw, kan het bestuur besluiten de pensioenopbouw voor dat jaar lager vast te stellen.

Betalen jongeren voor het pensioen van ouderen?

Nee. De jaarlijkse pensioenpremie wordt – na aftrek van kosten – volledig gebruikt voor de nieuwe pensioenopbouw van alle werknemers van SNS REAAL in dat betreffende jaar. Dit geld wordt 'gereserveerd' om later, vanaf de pensioendatum, als pensioen te kunnen uitkeren. Op precies dezelfde manier hebben de gepensioneerden van nu, toen ze nog werkten, hún pensioenpot opgebouwd. Bij ons pensioenfonds gaat dus geen euro van jongeren naar ouderen (of andersom).

Gaat indexatie ten koste van het pensioen van jongeren?

Nee. Indexatie wordt namelijk niet betaald uit de pensioenpremies, maar uit het (over)rendement op het belegd vermogen. Jaarlijks besluit het pensioenfondsbestuur of de pensioenen kunnen worden aangepast aan de inflatie, en zo ja, in welke mate. Dit is afhankelijk van de financiële positie van ons pensioenfonds: indexatie is pas mogelijk als de buffers hoog genoeg zijn om financiële tegenvallers op te vangen. Wanneer indexatie wordt toegekend, geldt dit overigens voor alle opgebouwde pensioenrechten en ingegane pensioenen, dus van oud én van jong!

Open dialoog met Jong! SNS REAAL

Zit er later, als wij stoppen met werken, nog wel voldoende geld in de pensioenpot? Of staan we dan met lege handen omdat onze pensioenpremies door ouderen zijn 'opgegeten'. Die vraag houdt veel jongeren in Nederland bezig. Ook binnen SNS REAAL, zo bleek op 6 september jl. tijdens een rondetafelgesprek tussen Pauline Bakker en Henri Martius (Jong! SNS REAAL), Peter Ligthart en Eelco Blaauw (pensioenfondsbestuur) en Aad Borsboom en Martin Biemond (Raad van Deelnemers).

Young Professionals Club Jong! SNS REAAL telt ruim 700 leden in de leeftijd tot 35 jaar. Rond de zomer besloot een meerderheid van deze leden om het Pensioenmanifest van 'PensioenOpStand' te ondertekenen. In dit manifest, een initiatief van het Alternatief Voor Vakbond (AVV) en vijf politieke jongerenorganisaties, wordt opgeroepen tot een herziening van het pensioenakkoord (2011), omdat de afspraken geen oplossing zouden bieden voor de knelpunten in ons pensioenstelsel. Vooral de verdeling van de pensioengelden, met de overheveling van jong naar oud, is volgens PensioenOpStand een directe bedreiging voor de pensioenen van de huidige generatie jongeren. Voorbeelden hiervan zijn de AOW, die geheel uit overheveling bestaat, en de indexatie van pensioenen waarvoor geen of te weinig premie is betaald. Doel van het Pensioenmanifest is te komen tot een 'pensioen op stand': een duurzaam pensioenstelsel dat de solidariteit tussen generaties waarborgt.

Open dialoog

De ondertekening van het Pensioenmanifest door Jong! SNS REAAL kwam voor de Raad van Deelnemers min of meer als een verrassing. Aanleiding om twee vertegenwoordigers van het jongeren netwerk én twee pensioenfondsbestuursleden uit te nodigen voor een rondetafelgesprek. Met als insteek een 'open dialoog', ofwel informatie uitwisselen en naar elkaar luisteren. Het leverde op 6 september een zeer constructieve en nuttige bijeenkomst op, waarin het vooral ging over twee thema's: de solidariteit tussen ouderen en jongeren, en de verplichte deelname aan de pensioenregeling versus keuzevrijheid.

Solidariteit

Groot zorgpunt bij de leden van Jong! SNS REAAL, zo bleek in het gesprek, is dat de pensioenpremies van jongeren worden gebruikt voor de huidige pensioenuitkeringen. 'Naar onze mening betalen wij voor de ouderen en worden de lasten doorgeschoven naar de toekomst. Daardoor moeten we maar afwachten of er over veertig jaar nog geld over is voor ons pensioen', aldus Pauline Bakker en Henri Martius. 'Solidariteit is prima, maar dan wel van twee kanten en niet éénzijdig. Dat geldt ook voor het eventueel korten van pensioenen. Als er in de toekomst moet worden afgestempeld, dan zowel bij de actieven als bij gepensioneerden.' Dit standpunt werd volmondig onderschreven door de Raad van Deelnemers en de pensioenfondsbestuursleden. Eelco Blaauw benadrukte

daarbij dat wederkerige solidariteit in de pensioenregeling van SNS REAAL is verankerd. 'Bij de invoering van de huidige CDC-regeling is vastgelegd dat iedereen op gelijke manier wordt behandeld en alle pensioenlasten dus eerlijk en gelijk over de generaties worden verdeeld.' Hij voegde er meteen aan toe dat bij ons pensioenfonds geen sprake is van het vooruitschuiven van lasten: 'Dat doen we niet en dat mogen we ook niet. We kunnen de premies alleen voor de pensioenopbouw in het jaar van inleg gebruiken. En ook belangrijk om te weten: die premie is volledig kostendekkend.'

Keuzevrijheid

Ook een tweede onderwerp leidde tot een interessante discussie: is de verplichte deelname aan de pensioenregeling nog wel van deze tijd? Of moet die worden afgeschaft en bijvoorbeeld vervangen door een individueel pensioenbudget dat deelnemers naar eigen inzicht kunnen aanwenden? Pauline Bakker en Henri Martius pleitten namens Jong! SNS REAAL voor meer keuzevrijheid. 'Dit past bij de tijdgeest van individualisering. Jongeren vinden het belangrijk om te kunnen kiezen; ze willen zelf hun zaakjes regelen en 'in control' zijn, ook als het om pensioen gaat. Als je je eigen pensioenpot krijgt en kunt beheren, is bovendien sprake van volledige transparantie.' In reactie hierop wezen de pensioenfondsbestuursleden en de vertegenwoordigers van de Raad van Deelnemers op de risico's van zo'n 'cafetaria'-systeem. 'Mijn overtuiging is dat ons pensioenfonds beter, goedkoper en solider voor vermogensopbouw kan zorgen dan een individuele deelnemer zelf', aldus Eelco Blaauw. Ook Aad Borsboom verklaarde meer vertrouwen te hebben in een collectieve dan in een individuele pensioenvoorziening. Maar, voegde hij eraan toe: 'Het is een feit dat jongeren iets te kiezen willen hebben. En dat snap ik. Als pensioenfonds zullen we zeker wat met die keuzebehoefte moeten doen!'

'Pensioenfonds SNS REAAL heeft financieel risicomanagement goed op orde'

Pensioenfonds SNS REAAL laat zich voor specialistische taken ondersteunen door externe adviseurs. Zo maakt het bestuur sinds eind 2011 gebruik van de expertise van risicomanagementspecialist Cardano. Wat heeft Cardano tot nu toe voor ons pensioenfonds gedaan? En hoe solide is het huidige risicomanagementbeleid? Accountmanager Michel Kuiters van Cardano vertelt er meer over.

Michel Kuiters

Cardano, opgericht in 2000, is Europees marktleider in risicomanagement voor institutionele beleggers. 'Wij helpen onze klanten, voornamelijk Europese pensioenfondsen, om bij het beleggingsbeleid de belangrijkste financiële risico's zoals rente-, inflatie- en aandelenrisico te beheersen', legt Michel Kuiters uit. 'Doel is dat het fonds robuust genoeg is om grote financiële schokken op te vangen, zodat het vermogen evenwichtig groeit en de deelnemers kunnen rekenen op een stabiel pensioen zonder negatieve verrassingen. Immers, dat is de primaire taak van een pensioenfonds: de pensioen-toezeggingen waarmaken en de pensioenverplichtingen nakomen, nu en later.'

Hoe ondersteunt Cardano het pensioenfondsbestuur?

'We zijn eind 2011 ingehuurd om het risicomanagementbeleid van het pensioenfonds te toetsen, aanbevelingen te doen voor mogelijke verbetering, en de uitvoering van het beleid vervolgens te begeleiden. Onze eerste actie na binnenkomst was een 'nulmeting' van het op dat moment bestaande financieel risicomanagementbeleid: wat gebeurt er met het vermogen van het pensioenfonds onder een aantal extreme omstandigheden, zoals een sterk oplopende inflatie en een scherpe rentedaling? Uit deze 'scenarioanalyse' bleek dat het pensioenfonds het risicomanagement al best goed op orde had, maar dat het beleid op een paar specifieke onderdelen, zoals het beheer van het rente- en inflatierisico, nog wat verder kon worden aangescherpt. We hebben het pensioen-

fondsbestuur geadviseerd en het bestuur heeft die adviezen in het afgelopen jaar uitgevoerd.'

Het is 2013, hoe staat Pensioenfonds SNS REAAL ervoor?

'Goed, zeker in vergelijking met de pensioenfondsen die in april a.s. de pensioenen moeten verlagen. Bij Pensioenfonds SNS REAAL is korten thans niet aan de orde. Dankzij het voorzichtige, risicomiddele beleggingsbeleid van de afgelopen jaren schommelt de dekkingsgraad rond de 115%. Daarmee voldoet het pensioenfonds ruimschoots aan de wettelijke vereisten. Door de stappen die in 2012 in het risicomanagementbeleid zijn gezet, is het fonds bovendien solide beschermd tegen financiële schokken, terwijl het tegelijk kan meeprofiteren van een opleving van de economie. Dit betekent zeker niet dat we achterover kunnen leunen. Risicomanagement is een continu proces, want een pensioenfonds is niet statisch: verplichtingen groeien en risico's veranderen. Samen met het pensioenfonds houdt Cardano daarom ook in 2013 de vinger aan de pols!'

Over Cardano

Cardano adviseert institutionele beleggers, voornamelijk Europese pensioenfondsen, bij het realiseren van hun strategische doelstellingen. Het bedrijf biedt twee belangrijke diensten: Solvency Management en Risk Management. Deze diensten worden ondersteund vanuit de vestigingen in Nederland en Engeland, die samen meer dan 120 professionals in dienst hebben. Voor meer informatie: www.cardano.com.

Raad van Deelnemers

2013

De Raad van Deelnemers wenst iedereen een gezond en succesvol 2013. Een jaar waarin de pensioenwereld met veel onzekerheden en veranderingen te maken krijgt. De onzekere situatie op de financiële markten is nog niet voorbij. Daarnaast gaat de algemene AOW-leeftijd geleidelijk omhoog van 65 naar 67 jaar. Een operatie die we eigenlijk nog nooit in deze omvang hebben meegemaakt. Kortom, een flinke uitdaging voor bestuur, pensioenbureau en uitvoerders. Wij wensen hen daarbij veel succes.

Welkom Han Thoman

De Raad van Deelnemers heeft kennisgemaakt met onze nieuwe bestuursvoorzitter Han Thoman, de opvolger van Dick de Beus. De Raad wenst Han de komende jaren veel succes in deze roerige tijden.

Afscheid Eelco Blaauw

Na acht jaar neemt Eelco afscheid als bestuurslid. Op dit soort momenten denk je wel eens 'waarom hebben we eigenlijk een maximum van acht jaar afgesproken?'. Dat zegt veel over de kwaliteiten van Eelco. De Raad van Deelnemers bedankt Eelco voor zijn deskundige en enthousiaste inzet in al die jaren.

Eelco Blaauw

Indexatie 1-1-2013

De vermogenspositie van ons pensioenfonds is heel behoorlijk, zeker in vergelijking met veel andere pensioenfonds. Toch is er, rekening houdend met een aantal onzekerheden en toekomstige ontwikkelingen, niet zoveel ruimte dat we kunnen indexeren. Dat is en blijft natuurlijk jammer. De Raad van Deelnemers staat echter achter het indexatiebesluit van het bestuur. Het prudente beleid van de afgelopen jaren heeft kortingen op de uitkeringen tot nu toe voorkomen.

Benoeming bestuursleden

In 2012 waren we zeer actief met het werven en voordragen van nieuwe bestuursleden. Eerst waren we betrokken bij het vinden van een nieuwe onafhankelijke voorzitter en later bij de selectie van nieuwe bestuursleden. In totaal wisten we drie voordrachten te doen om de vacatures (waarvan een uitbreiding) in het pensioenfondsbestuur in te vullen. Hiermee heeft het bestuur weer de gewenste bezetting. De Raad van Deelnemers is blij met de grote belangstelling. Wij kregen maar liefst zestien aanmeldingen binnen, waarvoor onze dank aan de sollicitanten. Het is goed te merken dat veel collega's belangstelling hebben voor ons pensioenfonds en bereid zijn daaraan een bijdrage te leveren. Het grote aantal kandidaten maakte de keuze overigens soms wel moeilijk. Dat is echter een luxeprobleem dat wij liever zien dan te weinig kandidaten.

Na een lang en zorgvuldig selectieproces zijn drie kandidaten aan het bestuur voorgedragen en door het bestuur benoemd. Voor deze drie kandidaten loopt op dit moment de toetsing door De Nederlandsche Bank. De Raad van Deelnemers dankt het bestuur en het pensioenbureau voor de perfecte samenwerking in dit proces. En natuurlijk wensen wij de voorgedragen kandidaten veel succes bij hun bestuurstaken.

Wist u dat...

...ons pensioenfonds is bekroond voor het beste governancebeleid?

Het onafhankelijke pensioentijdschrift NPN, dat wordt uitgegeven door Financial Times in Londen, heeft Pensioenfonds SNS REAAL op 1 november 2012 bekroond tot winnaar in de categorie 'best practice governancebeleid'. In deze nieuwe categorie waren zeventien pensioenfonds genomineerd. De vakjury oordeelde in haar rapport 'dat Pensioenfonds SNS REAAL al geruime tijd een goed werkende governancestructuur heeft die past in de huidige tijdgeest. Het pensioenfonds heeft het bestuur opgebouwd rondom de nieuwe verantwoordelijkheden die bij een CDC-regeling komen kijken en heeft daarbij enorm voor de groep uitgelopen. De werkgever heeft een stap teruggezet in de samenstelling van het bestuur van (thans) vijf werknemersleden en slechts één werkgeverlid. Er is een externe onafhankelijke voorzitter die geen binding heeft met het bedrijf. Dit juicht de jury van harte toe. Het zou een zeer slechte zaak zijn wanneer het risico bij de deelnemer komt te liggen maar de werkgever nog steeds een dikke vinger in de pap heeft in het bestuur.' Verder meldt het rapport: 'Omdat het fonds de regeling al zo'n vijf jaar consequent uitvoert, heeft het de eerste governanceprijs die NPN uitreikt verdiend.'

...de indexatieregels in 2012 zijn aangepast?

Jaarlijks bepaalt het pensioenfondsbestuur of de pensioenen kunnen worden verhoogd (indexatie). Hulpmiddel bij de besluitvorming zijn de indexatieregels van ons pensioenfonds, ofwel het 'beleidskader indexatie'. In 2012 zijn de regels

C O L U M N

Straks en later

Het jaar 2012 ligt achter ons. Tijdens de feestdagen hebben we tijd voor gezelligheid, maar ook voor enige rust en bezinning gehad. Ieder heeft daar op zijn of haar eigen wijze invulling aan gegeven. Onder de kerstboom, thuis met familie, ergens in een warm oord of in de sneeuw. Vaak dwalen de gedachten dan naar grote gebeurtenissen, mooie of juist verdrietige momenten, die impact hebben op ons leven. Vrij gemakkelijk zijn bij de beelden in je hoofd ook de emoties weer op te roepen, onherroepelijk voor deze tijd van het jaar. Hoe geef ik het een plekje? Welke lessen leer ik hiervan? Wat ga ik anders aanpakken? Kortom, na terugkijken volgt altijd de blik vooruit, naar het nieuwe jaar en naar de toekomst.

aangepast. Behalve naar de dekkingsgraad per 31 oktober wordt voortaan ook gekeken naar de financiële positie van het pensioenfonds ná indexatie. Daardoor wordt bij de besluitvorming nadrukkelijker rekening gehouden met de hoogte van de inflatie en overige ontwikkelingen, zoals de levensverwachting. Uitgangspunt is in elk geval dat de dekkingsgraad ook ná de toekenning van indexatie hoger is dan de wettelijk vereiste dekkingsgraad. Het bestuur heeft de nieuwe indexatieregels eind 2012 voor de eerste keer toegepast en op grond hiervan besloten de pensioenen per 1 januari 2013 niet te verhogen (zie ook het artikel op pagina 1). Meer informatie staat op www.pensioenfondssnsreaal.nl > Actualiteiten > Beleidskader indexatie.

...mijnpensioenoverzicht.nl is uitgebreid met informatie ex-partner

Bij echtscheiding hebben beide partners recht op de helft van het ouderdomspensioen dat tijdens het huwelijk of geregistreerd partnerschap is opgebouwd. Dat is geregeld in de Wet verevening pensioenrechten. Bent u gescheiden en wilt u weten hoeveel van uw pensioen naar uw ex gaat? Sinds december kunt u het bekijken op mijnpensioenoverzicht.nl. Deze website biedt elke Nederlander op eenvoudige wijze inzicht in zijn pensioen en AOW. Na inloggen met uw DigiD weet u met één druk op de knop hoe uw pensioenopbouw ervoor staat en wat u vanaf de AOW-leeftijd aan pensioen en AOW ontvangt. Ook kunt u zien hoeveel nabestaandenpensioen er is voor de partner na overlijden en, sinds begin december, hoeveel pensioen na echtscheiding voor uw ex is bestemd. Het gaat om het deel van het pensioen waarover bij de scheiding afspraken zijn gemaakt. Vooralsnog ziet alleen de betalende partner om hoeveel pensioen het gaat. De ex-partner die het pensioen ontvangt, kan nog niet op mijnpensioenoverzicht.nl bekijken hoeveel hij of zij krijgt.

Ronald Latenstein

Het was een zeer roerig jaar, voor SNS REAAL, maar daarmee ook voor mij persoonlijk. De druk is hoog en de belangen groot. Het gaat niet om mij, maar om onze 7.000 medewerkers en de vele, vele klanten voor wie wij als SNS REAAL de financiële zorgen uit handen mogen nemen omdat wij het vertrouwen hebben gekregen. Om dat vertrouwen waar te blijven maken, is de blik naar voren noodzakelijk. Daarom ben ik samen met mijn collega's van de Raad van Bestuur al een tijd hard aan het werk om te komen tot een allesomvattende oplossing voor ons prachtige en unieke bedrijf.

Ook in politiek opzicht was het een onstuimig jaar. De val van het eerste kabinet-Rutte, de verkiezingen en de verrassende uitkomst met een zeer snelle formatie tot besluit. Inmiddels zijn de plannen van VVD en PvdA duidelijk. Zeker op het gebied van pensioenen staat een hoop te gebeuren. Het kabinet-Rutte II wil dat we allemaal langer doorwerken. Onvermijdelijk. In het regeerakkoord is het voornemen opgeschreven om de AOW-leeftijd te verhogen, in 2018 naar 66 en in 2021 naar 67 jaar. Ook worden in 2015 voor het pensioen dat wij met elkaar opbouwen de fiscale kaders aangepast. Het fiscaal maximale opbouwpercentage gaat naar 1,75% (zo bouwen we in 42 jaar een pensioen op van 73,5% van het middenloon). Om onze pensioenregeling aan deze wijzigingen aan te passen, is bij het onlangs bereikte CAO-akkoord een werkgroep in het leven geroepen.

Deze werkgroep gaat een nieuwe pensioenregeling uitwerken, een regeling die past binnen de toekomstplannen van het kabinet en voldoet aan de eisen die de nieuwe regelgeving stelt aan onze pensioenregeling. Naast de wettelijke eisen vind ik het vooral belangrijk dat we als financiële dienstverleners nadenken over arbeidsvoorwaarden die duurzaam en passend zijn bij de functie die wij in de maatschappij vervullen.

Overigens is in het afgelopen jaar in de media opvallend veel geschreven over pensioenen en de houdbaarheid van ons pensioenstelsel. Wel indexeren, niet indexeren? Heb ik überhaupt nog pensioen als ik stop met werken? Zeer relevante vragen voor zowel gepensioneerden als dertigers en veertigers. Ik zal u hier niet oproepen om met uw UPO op schoot te gaan zitten, maar het loont de moeite, sterker nog, het is van zeer groot belang om te begrijpen hoe uw pensioen in elkaar zit en wat u denkt nodig te hebben om door te kunnen gaan met uw leven. Ook als u stopt met werken. Het belang van financieel vooruitdenken is met al die berichtgeving meer en meer duidelijk geworden.

Voor nu wens ik u een gezond en voorspoedig 2013!

Ronald Latenstein,
CEO SNS REAAL

Pensioenactualiteiten

AOW-leeftijd versneld omhoog

Op 1 januari 2013 is de leeftijd waarop iemand recht heeft op een AOW-uitkering verhoogd. Iedereen die tussen 1 januari en 1 december 2013 65 jaar wordt, moet één tot anderhalve maand langer wachten op de AOW. Dit is de tweede stap in de verdere verhoging van de AOW-leeftijd. Van 2013 tot 2018 gaat de ingangsdatum van de AOW-uitkering steeds met één tot enkele maanden omhoog. In 2018 is de AOW-gerechtigde leeftijd 66 jaar. Dat loopt geleidelijk op, tot 67 jaar in 2021. Daarna wordt de AOW-leeftijd gekoppeld aan de levensverwachting. Volgens de oorspronkelijke plannen zou de AOW-leeftijd pas in 2019 op 66 jaar liggen en in 2023 op 67 jaar. Wie door de verhoging van de AOW-leeftijd tijdelijk niet genoeg inkomen heeft, kan voor een bijstandsuitkering aankloppen bij de gemeente of als voorschot op de AOW een renteloze lening aanvragen bij de Sociale Verzekeringsbank (SVB).

Regeerakkoord: geen AOW-partnertoeslag voor hoge inkomens

Niet alleen de AOW-leeftijd verandert; ook de AOW-partnertoeslag gaat verdwijnen. Nu is het nog zo dat u AOW-partnertoeslag krijgt, als uw partner niet de AOW-leeftijd heeft en geen of weinig inkomen heeft. Wie op of na 1 januari 1950 is geboren en in 2015 voor het eerst AOW krijgt, heeft geen recht meer op de AOW-partnertoeslag. Het nieuwe kabinet wil nu ook de partnertoeslag voor bestaande gevallen beperken. AOW-gerechtigden die samen met hun partner

een inkomen hebben van meer dan 50.000 euro per jaar (de AOW telt niet mee), hebben volgens de plannen geen recht meer op partnertoeslag. Het nieuwe kabinet moet deze maatregel nog voorleggen aan de Tweede en Eerste Kamer. Als die akkoord gaan, zou de nieuwe regel gelden vanaf 1 juli 2014. Voor personen die dan al partnertoeslag krijgen en die volgens de nieuwe regel kwijtraken, wil het kabinet een overgangsregeling.

Netto pensioenen in januari omlaag door belastingverhoging

Pensioengerechtigden krijgen vanaf januari 2013 te maken met een lagere netto pensioenuitkering. De verlaging, die kan oplopen tot meer dan 5%, wordt uitsluitend veroorzaakt door overheidsmaatregelen. Op 1 januari 2013 is het tarief van de loonheffing in de eerste loonbelastingsschijf fors verhoogd: met 3,9% naar 19,1%. Volgens berekeningen van de Pensioenfederatie scheelt dit voor iemand met een maandelijkse bruto pensioenuitkering van 500 euro netto circa 20 euro per maand; bij een aanvullend pensioen van 1.000 euro loopt dat verschil op tot bijna 40 euro. Daarbovenop komt de hogere bijdrage op grond van de Zorgverzekeringswet. Dat kost gepensioneerden nog eens tot meer dan 10 euro netto per maand extra. Hoe hoger de pensioenuitkering, des te groter het nadelig effect van beide overheidsmaatregelen. De iets hogere AOW per 1 januari 2013 lost dit probleem bij lange na niet op. (Bron: www.pensioenfederatie.nl)

Deze nieuwsbrief is een uitgave van Stichting Pensioenfonds SNS REAAL
p/a Postbus 11
5201 AA 's-Hertogenbosch
T 073 - 683 24 04
E pensioenfonds@snsreaal.nl
I www.pensioenfondssnsreaal.nl

Redactie
Pensioenbureau SNS REAAL

Tekst
Geert de Vries, Copyplatform.nl

Vormgeving
Melis Graphic Services bv

Drukwerk
Drukkerij Damen

De tekst in deze nieuwsbrief is met zorg samengesteld en is informatief van aard. Aan de inhoud kunnen geen rechten worden ontleend.